

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی
پژوهشکده سبزی و صیفی

برنامه پژوهشی فناوری و مدیریت تولید پژوهشکده سبزی و صیفی

نویسندگان (به ترتیب حروف الفبا):

مهدی آقاییگی، محمد رضا ایمانی، مرحوم رامین حاجیانفر،

محسن خدادادی، رامین رافضی، عبدالحمید محبی، سید حسن موسوی

عنوان و نام پدیدآور	برنامه پژوهشی فناوری و مدیریت تولید سبزی و صیفی / نویسندگان (به ترتیب حروف الفبا) مهدی آقابیکگی ... [و دیگران]؛ گردآوری و تدوین عبدالحمید محبی، محمدرضا ایمانی؛ [برای] وزارت جهاد کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده سبزی و صیفی.
مشخصات نشر	کرج: موسسه تحقیقات علوم باغبانی، انتشارات، ۱۴۰۰. مشخصات ظاهری: ط، ۱۷ ص: جدول.
مشخصات ظاهری	ط، ۱۷ ص: جدول. شابک: 3-4-97834-622-978 شابک: 978-622-97834-622 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت	نویسندگان (به ترتیب حروف الفبا) مهدی آقابیکگی، محمدرضا ایمانی، رامین حاجیان فر، محسن خدادادی، رامین رافعی، عبدالحمید محبی، سیدحسن موسوی.
موضوع	سبزیکاری — ایران — تحقیق Vegetable gardening — Iran — Research
موضوع	موسسه تحقیقات علوم باغبانی. پژوهشکده سبزی و صیفی — فعالیت‌های پژوهشی
موضوع	جالیزکاری — ایران — تحقیق Truck farming — Iran — Research
شناسه افزوده	آقابیکگی، مهدی، ۱۳۵۷- شناسه افزوده: ایمانی، محمدرضا، ۱۳۴۸- گردآورنده
شناسه افزوده	محبی، عبدالحمید، ۱۳۴۵- گردآورنده
شناسه افزوده	موسسه تحقیقات علوم باغبانی. پژوهشکده سبزی و صیفی
شناسه افزوده	موسسه تحقیقات علوم باغبانی. انتشارات
رده بندی کنگره	نوی یوید یدنبه در SB ۳۲۳ ۸۵۷۶۲ ۸۸۵۷۶۲ نی‌لمی سانشیاء که رامش ۰۹۵۵/۶۳۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

برنامه پژوهشی فناوری و مدیریت تولید سبزی و صیفی

نویسندگان (به ترتیب حروف الفبا): مهدی آقابیکگی، محمد رضا ایمانی، مرحوم رامین حاجیان فر،

محسن خدادادی، رامین رافعی، عبدالحمید محبی، سید حسن موسوی

گردآوری و تدوین: عبدالحمید محبی، محمد رضا ایمانی، سید حسن آقاجانزاده

ناظر فنی: کیومرث کاشی

ناشر: موسسه تحقیقات علوم باغبانی

شمارگان: محدود

شابک: ۳-۴-۹۷۸۳۴-۹۷۸۶۲۲-۹۷۸

چاپ نخست: ۱۴۰۰

قیمت: رایگان

مسئولیت درستی مطالب کتاب با نویسندگان است

« حقوق این اثر برای موسسه تحقیقات علوم باغبانی محفوظ و استفاده از آن با ذکر منبع بلامانع می‌باشد »

این اثر در تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۸ به شماره ۷۰-۴۰۰ک در مرکز فناوری اطلاعات و اطلاع‌رسانی

کشاورزی به ثبت رسیده است.

نشانی: کرج جاده محمدشهر- انتهای خیابان شهید همت- موسسه تحقیقات علوم باغبانی

www.hsri.ac.ir

تلفن ۶۲-۳۶۷۰۵۰۶۲، دورنگار ۸۹۵-۰۲۶-۳۶۷۰۰۰

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

و	مقدمه
ح	شماتیک کلی برنامه
ط	راهنمای حروف اختصار مورد استفاده جهت نحوه همکاری در انجام پروژه‌های تحقیقاتی
۱	توسعه و فناوری تولید ارقام نوین گلخانه‌ای
۴	دستیابی به سازوکار مناسب کشت و پرورش
۷	بهینه سازی بسترهای کشت
۱۰	بهینه سازی تولید نشاء و قلمه
۱۳	تولید محصول گواهی شده

www.ketab.ir

محصولات سبزی و صیفی از نظر میزان بالای تولید و ارزش آن، سودآوری، اشتغال‌زایی و تامین سلامت بسیار مهم هستند. در حدود ۸۵۰ هزار هکتار از اراضی قابل کشت کشور و ۱۱۲۵۶ هکتار از سطح گلخانه‌های کشور و ۲۵ درصد تولید، به محصولات سبزی و صیفی اختصاص دارد. در حالی که این مقدار تولید حاصل ۷/۳٪ کل سطح زیر کشت باغی و زراعی است. از بین محصولات سبزی و صیفی به ترتیب گوجه فرنگی، سیب زمینی، هندوانه، پیاز، خیار و خربزه رتبه‌های اول تا ششم را از نظر تولید به خود اختصاص داده‌اند. در بین محصولات سبزی و صیفی گلخانه‌ای در سال ۱۳۹۸ خیار با سطح زیر کشت ۷۴۱۴، گوجه فرنگی با ۲۱۵۸ و فلفل دلمه‌ای با ۹۸۶ هکتار در رتبه‌های اول تا سوم قرار داشتند از دیگر محصولات سبزی و صیفی گلخانه‌ای می‌توان بادامجان، ملون، کاهو، ریحان را نام برد.

در سال‌های اخیر مقادیر قابل توجهی از محصولات سبزی و صیفی تولید شده به خارج از کشور صادر گردیده است. با توجه به تنوع آب و هوایی و اقلیم‌های گوناگون در مناطق مختلف کشور، ظرفیت‌های بسیار بالایی برای کشت در مناطق و فصول مختلف کشت وجود دارد که از این منظر کشور ایران یک قطب مهم در تولید سبزی و صیفی در منطقه شناخته می‌شود. در حال حاضر با توجه به این که تغییرات اقلیمی در سطح جهان و به خصوص کشور ما در حال رخداد است، معرفی و توسعه ارقام سازگار با تنش‌های محیطی، استفاده از آب‌ها و خاک‌های نامتعارف و شور، استفاده از فناوری اطلاعات در سیستم حفاظت از محصول، بهره‌برداری از سیستم‌های جدید کاشت از جمله توسعه گلخانه‌ها و سیستم‌های کنترل شده، تغذیه سالم و ارگانیک و آموزش بهره‌برداران از طریق ایجاد کشت‌های الگویی و ترویج یافته‌های تحقیقاتی امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. دستیابی به این اهداف نیازمند اتخاذ استراتژی‌های مناسب در زمینه تحقیق و توسعه فناوری‌های مرتبط با بخش مدیریت تولید و فناوری می‌باشد. از این رو، به منظور افزایش

عملکرد، بهبود کیفیت محصولات سبزی و صیفی و کاهش هزینه های تولید، برنامه مدیریت تولید و ارتقای بهره‌وری منابع و نهاده‌ها در قالب ۵ زیر برنامه به شرح زیر تدوین شده است.

۱- ایجاد تنوع و تناوب در تولید گونه های مختلف

۲- دستیابی به سازوکار مناسب کشت و پرورش

۳- بهینه سازی بسترهای کشت

۴- بهینه سازی تولید نشاء و قلمه

۵- تولید محصول گواهی شده

www.ketab.ir